

අරාබි වසන්තය, මාලේ සහ දේශපාලන නඩම්

මාල දිවයිනේ නිරවද්‍යතම අතිරේක දේශපාලන පෙරලිය පෙරලිවාරි මාසයේ ලෝකයේ වෙසෙස් අවධානයට ලක්වී සිටිමින්, ජනාධිපති මොහමඩ් නව්වෙහි පාලනයට එරෙහිව දින කීපයක් තිස්සේ එක දිගට නැගුණු උද්ඝෝෂණ අවසන් වූයේ ඔහු සිය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වීමෙනි. පසුව තමන්ට ඉල්ලා අස්වන්නට සිදුවූයේ පොලිස් කැරැල්ලක් හේතුවෙන් බවත්, පොලිසිය තමන්ට ඉල්ලා අස්වන ලෙස තර්ජනය කළ බවත් නවීම් පාලක කළේය.

මාල දිවයින වසර තිහක පමණ කාලයක් තිස්සේ පැවතියේ අඛණ්ඩ ගැටුමක පාලනය යටතේය. මේ ජනාධිපති පාලනය අවසන් වූයේ ඊට එරෙහිව රට තුළ නැගුණු විරෝධතා හේතුවෙන් 2008 වසරේදී ජනාධිපතිවරණයක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට ගැටුම් සිදුවීමෙන් පසුවය. මාල දිවයිනට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් ලබාදීමෙන් ජනාධිපතිවරණයක් මොහමඩ් නවීම් ජයගත්තේය. එතැන් සිට මාලේ නව දේශපාලන ගමන්ගමකට යොමුවිය. එහෙත් එහි ආශ්‍රය කෙටි විය. සිය ධුර කාලය අවසන් වන්නට පෙර ජනාධිපති නවීම්ට බලය අහඹුවෙන් සිදුවූ අතර ආණ්ඩු මාල දිවයිනේ වැසියන්ට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඉල්ලා සටන් කරන්නට සිදුවී ඇත.

නව වසරේ ලෝකයේ බොහෝ රටවල් මුහුණ දෙන එක් ප්‍රධාන අභියෝගයක් වනු ඇත්තේ සිය රට තුළ ජනතාව විසින් ජනතාව සඳහා වන පාලන ක්‍රමයක් හෙවත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දේශපාලන ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරගැනීමයි. ඒ අභියෝගයට අභ්‍යන්තර මුහුණ දුන්නේ මාල දිවයිනය. නවීම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටවල් රැසක් මේ අභියෝගයට මුහුණ දී සිටී. ඒ බොහෝ රටවලට වඩා ප්‍රමුඛ වශයෙන් මේ අභියෝගයට මුහුණ දෙනු ඇත්තේ 'අරාබි වසන්තය' විසින් සිය දේශපාලන ගමන් මග අහසක

නිශ්චිත තක්සේරුවක් කර නොමැත. එහෙත් ජනාධිපති ග්‍රහණයෙන් මිදීමට ලිබියා ජනතාවට හෙවත්නට සිදුවූ මිල නම් අති මහත් බවට සැකයක් නැත.

ජනාධිපතිගෙන් රටක් මුදාගැනීම කෙරෙහි අසීරු සහ අවදානම් කාර්යයක්ද යන්න 'අරාබි වසන්තය' ලොවට කියා දුන් පාඩමකි. මේ වන විට අරාබියේ ජනාධිපති පාලනයන් රැසක් යුක්‍ර විසුණු කර 'අරාබි වසන්තය' හමාගොස් ඇවසානය. දැන් අපිට දැකගන්නට ඇත්තේ කුමක්ද ?

ජනාධිපතිගෙන් ඇද වැටීමෙන් පසු අපේක්ෂිත අයුරින් මේ රටවල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඇතිවී තිබේද? නැත. ඒ වෙනුවට බොහෝ රටවල දැකගන්නට ඇත්තේ සම් අරාබිකාවකි. ස්වාධීන මැතිවරණයක් පවත්වාගන්නට නොහැකි, පවත්වන මැතිවරණයකින් ජයගන්නා සාර්ථක පාලනයක් හෙයනාමට නොහැකි තත්ත්වයකට මේ රටවල් ඇද මුහුණ දී සිටියි. ඊට ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ ඒ රටවල් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ගිලෙන සිටි ජනාධිපතිවාදය විසින් දේශපාලන පර්යේෂණ සිදුකරනු ලැබ ඇති වෙනස්කමයි.

ජනාධිපතිගේ හැකියා හැකි තරම් ඉක්මනින් ජනාධිපතිගෙන් විසින් දීර්ඝ කාලයක් පුරා දේශපාලන සමාජයේ සිදුකරනු ලබන වෙනස්කම් අහා-මනා දැමිය නොහැකිය.

ඊට ආසන්නම උදාහරණය මාල දිවයින ය. ඉකුත් මාසයේ නවීම් බලයෙන් නෙපාල හැරුණේ පොලිසියේද සහාය ඇතිව සිදුකෙරුණු කුමන්ත්‍රණයකිනි. නවීම්ගේ ඉදිරි ධුර කාලය සඳහා ජනාධිපති ලෙස පත්වූයේ හිටපු උප ජනාධිපති වහිඩ් හුසේන්ය. ඔහු සිය කැමැත්තට මෝඩයන් විදේශ අමාත්‍ය තනතුර බාර දුන්නේ පාර්ලිමේන්තු ජනාධිපති අඛණ්ඩ ගැටුමේ දිනකී දුනා මවුණත්තය. එය නවීම් බලයෙන් පහකළ කැරැල්ල පිටුපස ඇත්තේ කාගේ සෙවනැල්ලද යන්න පැහැදිලිවන එක් සිදුවීමක් පමණි. උපරිම මිලක්ගෙවා ජනාධිපතිගෙන් රට මුදාගත් ලිබියා වැසියන්ට ඇද මුහුණ දෙන්නට සිදුවී ඇත්තේ අරාබික තත්ත්වයකටය. හමාගි පාලනයට එරෙහිව සටන් කර ජයගෙන අන්තර්වාරි පාලන මණ්ඩලයක් පිහිටුවාගත් කැරලිකාරි පාර්ලිමේන්ට රටේ නීතිය හා සාමය පවත්වා ගෙන යන්නට නොහැකිව ඇත. රටේ එක් කොටසක පාලනය නැවතත් හමාගි අනුගාමිකයන්ට පවරාගන්නට හැර තිබේ වන්නට අන්තර්වාරි පාලන මණ්ඩලයට සිදුව තිබේ. ලිබියාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ස්ථාපිත වන දිනයක් පිළිබඳ සිතා ගැනීමට තවම නොහැකිය. මේහෙයින් ජනාධිපති පාලනය සාලේ පළවා හැර ජනාධිපතිවරණයක් පවත්වන්නට හැකි වුවද නව ජනාධිපතිවරයා ලියුම් දෙන අවස්ථාවේදී ජනාධිපති මන්දිරය ආසන්නයේ පවා බෝම්බ ප්‍රහාර ගියේ විසි තිස් දෙනෙකුට මරා කැඳවමිනි. යෙසු රටවල් තේතද ප්‍රමාණාත්මකව මිය ගුණාත්මකව මේ තත්ත්වයේ වෙසෙස් නැත. එමගින් ලෝකයට කියා දෙන පාඩම නම් ජනාධිපතිගේ පළවා හැරීම කොහෙත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ස්ථාපිත කිරීම ඊට වඩා බෙහෙවින් දුෂ්කර වන බවය.

මේ දේශපාලන ප්‍රවණතා ගමුම් ලෝකය ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේද? හෙයනුත් පවසන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අපේක්ෂාවෙන් ජනාධිපති පාලනයක් බිඳ දැමීම කළහැකි ලෙසට වැටීමක් වන බවය. එබැවින් නොදැන දැනීමට වඩා දන්නා යක්ෂයා සමඟ සහවාසයේ යෙදීම මනවර්ධන මවුහු පවසයි. ජනාධිපතිවාදයට පක්ෂපාත මේ මතය පළකරන්නේ ජනාධිපති පාලනයක් යටතේ පසුවන්නන් පමණක්

නොවේ. ජනාධිපති පාලනයක් වෙත ගමන් කරන රටවල පිටත්වන්නන්ද ඒ අතර වෙති.

උදාහරණයක් ලෙස ලංකාව ගත්විට එහි දේශපාලන ක්‍රමය ව්‍යවස්ථාපිත අර්ධ ජනාධිපති ක්‍රමයකි. වත්මන් ජනපති මහින්ද රාජපක්ෂ මෙහිම විසින් එය වෙනස් කරමින් පුරාණ ජනාධිපතිත්වයක් දක්වා ගෙන යමින් තිබේ. එයට එරෙහිව මතයක් හෝ ඉදිරිපත් කරන්නන් හැටවු ඉසක්කේ කොටියන් යන විදේශීය බලවේගවලින් යැපෙන ඩොලර් කාක්කන් ලෙසිනි. දේශප්‍රේමීන් වන ඔවුන් ලොවෙහිවත් තනිකිය යුතු හැකි බවට දේශමාමක යැයි කියාගන්නා රාජපක්ෂ රෙජිමේ සේනාධිපති තිතර හඬ නගති. එලෙස විරුද්ධ මතවාදය මර්ධනය කරමින් යන මේ දේශපාලන ක්‍රමයේ වෙනස්කම් අපේක්ෂා කරන්නන්ගෙන් ඔවුහු අසන්නේ අරාබි වසන්තයෙන් ජනාධිපති පාලනයක් බිඳ දැමූ එකම රටක් හෝ මේ වනතුරුත් විරුද්ධවාදීන් ඉල්ලා සිටි ආකාරයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නැවැත්වීමට සමත්ව සිටීමට යන්නයි. කොටි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මෙන්ම රටේ අනෙකුත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජපක්ෂ පාලනය ආකාරයේ පාලනයක් අවසර කිරීමක් එය සුරැකිය යුතු යැයි ඔවුහු ජනතාවට යෝජනා කරති. එහෙත් අරාබි වසන්තයෙන් අප ඉගෙන ගත යුතු පාඩම එසේද? මා සිතන හැටියට නම් අප කළ යුත්තේ ජනාධිපතිගෙන් බිහිකිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීම නොවේ. ජනාධිපතිගෙන් බිහිවීමට ඉඩ නොදීමය. මන්ද ජනාධිපතිගෙන් රටවල් මුදාගැනීම ද, මුදාගැනීමෙන් පසු යළි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ස්ථාපිත කිරීමට වඩා වඩාත් දුෂ්කර වන බැවිනි. ඒ සඳහා හෙවත්නට වන මිල බෙහෙවින් අධිකවනු ඇති බැවිනි. ඒ අර්ථයෙන් ගත් කළ ජනාධිපතිගෙන් බිහිවීම වැළැක්වීමට ලංකාවේ ජනතාව පාරට බැසිය යුතු නේරාව එළඹේ තිබේ.

2012 පෙබරවාරි

07. මාල දිවයිනේ ජනාධිපති මොහමඩ් නවීම් උප ජනාධිපති වහිඩ් හුසේන්ට බලය පවරමින් ජනාධිපති ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය. වසර 30ක් පුරා මාල දිවයින පාලනය කළ ජනාධිපති අඛණ්ඩ ගැටුමේ පාලනය අවසන් කරමින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මැතිවරණයක් මගින් නවීම් බලයට පත්වූයේ 2008 වසරේදීය. සිය ධුර කාලය අවසන්වීමට වසරක කාලයක් තිබේදී ඔහුට මෙලෙස ඉල්ලා අස්වන්නට සිදුවූයේ සහි කිපයක් තිස්සේ පැවති විරෝධතා අවසානයේ ඇතිවූ පොලිස් කැරැල්ලක් හේතුවෙනි.

09. අල්-ක්වයිඩා සංවිධානයේ පාකිස්ථාන නායක බඩාර් මන්සූර් මරා දැමූ බව අමරිකාව පවසයි. නියමුවත් රහිත ප්‍රහාරයක යානයක් යොදාගෙන එල්ල කළ ප්‍රහාරයකින් ඔහු මරා දැමුණේ පාකිස්ථාන-අන්තර්ජාතික දේශ සීමාවේ පිහිටි උතුරු විසිරිස්ථානයේ සැනවී සිටියදීය.

15. හොන්ග්කොං හි බන්ධනාගාරයක ඇතිවූ ගින්නකින් එහි සිටි සිරකරුවන් 350 දෙනෙකු පිළිස්සී මියයති. එහෙත් ලෝකයේ බන්ධනාගාරයක ඇතිවූ ලොකුම ගින්න මෙය බව පාර්තා වේ.

17. දිගින් දිගටම එල්ල වන දූෂණ වේදිකා හේතුවෙන් ජර්මනියේ වාන්සලර් ක්‍රිස්ටියන් වුල්ෆ් සිය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය.

19. ඉරානය ප්‍රංශයට සහ බ්‍රිතාන්‍යයට තෙල් අලෙවිය තහර කරයි. බටහිර රටවල් විසින් ඉරානයට එරෙහිව පනවන ලද මෙහෙයුම් අනුව ඉදිරියේදී ඉරානයෙන් තෙල් මිලදී ගැනීම නවත්වන්නට ප්‍රංශය සහ බ්‍රිතාන්‍යය තීරණය කර තිබේ. එහෙත් ඊට පෙර ඉරානය විසින් මෙලෙස එම රටවලට තෙල් අලෙවිය තහර කර දැමීය.

20. ජර්මනියේ නව වාන්සලර්වරයා ලෙස ප්‍රකට මානව හිමකම් ක්‍රියාකාරිකයකු වන විම් ෆෝර්ක් පත්කෙරේ. 'ජර්මනියේ තෙල්සන් මැන්කෝ' ලෙස විරුද්ධව ලත් ෆෝර්ක් බර්ලින් නාපද්‍රව්‍ය බිඳ දැමීමට පෙරමුණ ගත්තේය. කොමියුනිස්ට්වාදයටද එරෙහිව කටයුතු කරන්නෙකි.

21. 'අරාබි වසන්තය' ට හොඳුරු වූ යේමනයේ ජනාධිපතිවරණය ඇරඹේ.

25. යේමනයේ නව ජනාධිපතිවරයා ලෙස හිටපු උප ජනාධිපති අබ්දුල් රමිෂ් මන්සූර් හාඩි දිලුරුම් දෙයි. ඔහු දිලුරුම් ලෙස අවස්ථාවේ ජනාධිපති මන්දිරයට ප්‍රදර්ශන කර බෝම්බයක් ප්‍රහාර යාමෙන් පුද්ගලයන් 26ක් ජීවිතක්ෂයට පත්වේ.

27. එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමකම් සමුළුව පිහිටාගිලී ඇරඹේ. සිරියාවේ පවතින දේශපාලන ගැටුම් පිළිබඳ සමුළුවේ විසි අවධානයක් යොමුකිරීමට නියමය අතර ආරම්භක දින තුන ඒ වෙනුවෙන් වෙන්කරනු ලැබ තිබේ. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවට එරෙහි යෝජනාවක් ගෙන එමටද නියමයකි.